

Ramadan en ons gedrag

Vrijdagpreek van vrijdag 8 april 2022

Bismillahi arahmani araheem,

Beste broeders en beste zusters. Het onderwerp van vandaag is: ramadan en ons gedrag.

Vandaag is de 7de dag van de gezegende maand ramadan. Zoals jullie gemerkt hebben vliegen de dagen voorbij. Vorige week hebben we stilgestaan bij de gunsten die de maand ramadan kent. Vandaag zullen we stilstaan bij één van de doelen van de maand ramadan, het verbeteren van ons gedrag. De maand ramadan is een maand waarin we terugkeren naar onszelf om zo aan onszelf te werken en tegelijkertijd om onze band met onze schepper te versterken. Zo vertelt Allah swt ons in surah al-Baqarah, ayah 183:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

O jullie die geloven, het vasten is jullie voorgeschreven, zoals het voorgeschreven was aan degenen voor jullie, opdat jullie hoog bewust worden van Allah.

Allah swt leert ons dat het doel van de maand ramadan is het ontwikkelen van Taqwa. Taqwa kunnen we één op één vertalen als een situatie waarbij de gelovige zeer hoog bewust is van Allah swt en vooral hoog bewust is van de principes van Allah swt. De persoon die Taqwa kent past hetgeen toe wat Allah swt heeft voorgeschreven en neemt afstand van zaken die Allah swt heeft verboden. Het doel van de maand ramadan is om het niveau van Taqwa te verhogen bij jezelf. Direct betekent dat je jouw gedrag naar een hoger niveau brengt. De profeet Mohammed vzmh leert ons in een overlevering dat diegene die Taqwa bezit goed gedrag vertoont richting iedereen in zijn omgeving. De profeet Mohammed zei hierover ook aansluitend het volgende: **“Goedheid is het goede gedrag.”** Een oprechte gelovige is continue bezig om te werken aan zijn gedrag. Hij is kritisch naar zichzelf en probeert zijn gedragseigenschappen die in strijd zijn met de principes van Allah swt te veranderen. Dat is uiteindelijk waar het om draait in dit wereldse leven. Op een dag werd de vraag gesteld aan de profeet Mohammed vzmh wat de meeste mensen het paradijs zal doen binnentreden, waarop hij antwoordde: **“Taqwa (godsvrucht) en goed gedrag.”**

De maand ramadan is gekomen als een leerschool om te werken aan ons gedrag. Het is de maand waarin je “Nee” zegt tegen alle zaken die in strijd zijn met de principes van Allah swt. Het is de maand waarin je bewust “Nee” zegt tegen zaken zoals roddelen, kwaadspreken, schelden, liegen, de ander uitdagen, achterdochtigheid, jaloezie en afgunst. Het is een maand waarin je het beste gedrag van jezelf naar voren laat komen. De maand ramadan is daarom niet een maand waarin je alleen stopt met het eten en drinken. Daarvoor is de maand ramadan niet voor bedoeld. Dit komt heel duidelijk naar voren in de volgende overlevering van onze profeet Mohammed vzmh: **“En er zijn mensen die vasten, maar er niets anders dan honger en dorst aan overhouden. En er zijn mensen die tijdens de nacht bidden, maar er niets anders dan slapeloze nachten aan overhouden.”**

Deze hadith laat zien dat het vasten meer inhoudt dan jezelf weerhouden van eten en drinken. Dit is slechts een onderdeel van het vasten, zoals we ook kunnen leren uit het voorbeeld van onze profeet en uit de voorbeelden van de sahaba en andere vrome voorgangers. In een andere overlevering zien we dit concept heel duidelijk terugkomen. Op een dag vroeg de profeet Mohammed vzmh aan zijn

metgezellen het volgende: **“Weten jullie wie de muflis (failliet) is?”** Zij (de metgezellen van de Profeet) zeiden: “Bij ons is de man die geen dirham en geen bezit heeft muflis.” De profeet Mohammed vzmh zei: **“Degenen die muflis is binnen mijn ummah (gemeenschap) is degene die op de dag der opstanding komt met het gebed, vasten en zakaat, maar hij zal komen terwijl hij die-en-die beledigd heeft, die-en-die belasterd heeft, de eigendommen van die-en-die verbruikt heeft, het bloed van die-en-die heeft doen vloeien en die-en-die geslagen heeft. Ieder van hen zal wat van zijn hasanat (goede daden) gegeven worden en als zijn hasanat opraken voordat de rekening vereffend is, zal er wat van hun zonden genomen worden en op hem geworpen worden. Vervolgens zal hij in de Hel geworpen worden.”**

De conclusie die we kunnen trekken is dat het vasten niet enkel draait om jezelf te weerhouden van voedsel maar vooral gaat om jezelf te beheersen en te werken aan je gedrag. Het vasten is een middel en geen doel opzicht. Het vasten tijdens de maand ramadan moet leiden tot Taqwa en goed gedrag. Als we kijken naar het gedrag van onze profeet Mohammed vzmh tijdens de maand ramadan dan zien we dat zijn voorbeeldige karaktereigenschappen extra werden benadrukt. Zo gaf hij bijvoorbeeld tijdens de maand ramadan extra liefdadigheid uit. Verder zag je ook dat hij tijdens de maand ramadan zijn voedsel deelde met de andere vastende, ongeacht of deze persoon arm was of niet. De profeet Mohammed vzmh leert ons het volgende hierover: **“Degene die een vastende voedt met hetgeen waarmee hij zelf zijn vasten verbreekt, krijgt een beloning die gelijk is aan hem (degene van wie hij het vasten verbreekt), zonder dat de beloning van de vastende persoon enigzins verminderd wordt.”**

De profeet leert ons hiermee dat de maand ramadan ook leert om te delen met je naasten. En tijdens de maand ramadan probeer je deze karaktereigenschap extra te benadrukken door dit soort concrete daden te verrichten.

Beste broeders en zusters, neem dit mee en wees kritisch naar jezelf toe. Tevens is het ook belangrijk om deze daden niet enkel en alleen te verrichten in de maand ramadan: zet deze daden door na de maand ramadan. Zie de maand ramadan als een school die je deze mooie en goede daden leert en eigen maakt, zodat het allemaal gewoontes worden die je de rest van het jaar blijft toepassen.

Beste broeders en zusters, bedankt voor jullie aandacht!

Wa salamou ‘alaykouw wa rahmatoe lahi wa barakatoeh!